

УКРАЇНА

Національна академія педагогічних наук
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ

вул. Січових Стрільців, 52-д, м. Київ, 04053, тел. 481-37-71,
481-37-10, 481-37-72
e-mail: nauk_org_undip@ukr.net

UKRAINE

National Academy of Educational Sciences
INSTITUTE OF PEDAGOGY

52-D Sichovykh Striltsiv Str., Kyiv, 04053, tel. 481-37-71,
481-37-10, 481-37-72
e-mail: nauk_org_undip@ukr.net

№ 43 від 30 січня 2020р.

на № _____ від _____ р.

**Рецензія
на освітньо-професійну програму
першого (бакалаврського рівня)
за спеціальністю 014 Середня освіта,
спеціалізації 014.01 Середня освіта (українська мова і література)
«Українська мова і література»**

Фундаментальні зміни в освіті й науці передбачають перегляд змісту, методів і форм підготовки фахівців освітньої галузі, зокрема особливостей підходів до навчання, наповнення програм, зорієнтованість їх на нові результати й відповідність вимогам часу.

Нагальною потребою сучасних закладів вищої педагогічної освіти є надання допомоги студентам відчувати внутрішню логіку дисциплін, що формують їх як педагогів, конкурентоспроможних фахівців, ретельно спланувати всі компоненти ОП за принципом життєвої й професійної доцільності, активізувати роль самостійного навчання студентів та ін. Варто також ураховувати те, що для успішної творчої діяльності педагога сьогодні недостатньо знань і вмінь, необхідна іще віра в себе, у свої сили, вміння приймати рішення, жити й працювати в колективі й зосереджувати свої зусилля на конкретних завданнях, виявляти проблему, формулювати припущення й вести самостійний чи спільний пошук способів розв'язання її, брати на себе відповідальність за результати, дії і вчинки та ін., на що орієнтують зазначені в рецензованій освітньо-професійній програмі бакалавра галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014.01 Середня освіта, спеціалізації 014.01 Середня освіта (українська мова і література) компетентності.

У програмі чітко сформульовано мету, що передбачає підготовку кваліфікованого конкурентоздатного фахівця – учителя української мови і літератури, який ґрунтовно володіє теоретичною базою фахових дисциплін у галузях української філології, методики викладання української мови і літератури та педагогіки середньої освіти і психології, методології наукового дослідження, сучасними інформаційними технологіями, здатний до творчої й науково-педагогічної діяльності, постійної самоосвіти та професійного

самовдосконалення. Як особливість рецензованої колективної праці автори визначають поєднання поглибленого вивчення української мови і літератури з курсом психолого-педагогічних дисциплін, навчальною та виробничою педагогічною, практичною підготовкою з урахуванням специфіки регіону, що сукупно має забезпечити формування передбачених освітніми документами компетентностей майбутнього педагога.

Водночас авторський колектив свідомий того, що процес навчання має бути дієвим, інтенсивним і продуктивним, спрямованим не на формальне засвоєння передбачених програмою знань, формування практичних умінь і навичок, а на розвиток здібностей мислити, у процесі дослідження пізнавати водночас граматичні явища, норми й тонкощі роботи педагога, забезпечувати активну самотійну освітню діяльність студентів в опануванні теорії й практики, формуванні загальних і фахових компетентностей.

Поділяємо думку авторів щодо важливості студентоцентричного й проблемно орієнтованого характеру програми, наголошуємо на актуальності системної самотійної роботи, передбачених консультацій з викладачами, організації навчальної та виробничої педагогічної практики, реалізації права студента на вибір дисциплін, планування власної освітньої траєкторії.

Зміст освітньої програми багатогранний, що засвідчено логічно структурованими освітніми компонентами, серед яких – навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційні роботи. Загалом обсяг освітньо-професійної програми містить оптимальну кількість кредитів ЄКТС (240), запропоновано цикл дисциплін для загальної й професійної підготовки.

Принципово важливим на сьогодні є оновлення результативної частини, що передбачає в результаті освоєння програми першого (бакалаврського) рівня сформованість інтегральної, загальних та фахових компетентностей.

У результаті прочитання й аналізу освітньо-професійної програми першого (бакалаврського рівня) за спеціальністю 014 Середня освіта, спеціалізації 014.01 Середня освіта (українська мова і література) «Українська мова і література» робимо висновки: програма відповідає вимогам, поставленим до такого типу документів, має комплексний і цільовий підхід до підготовки кваліфікованого бакалавра, тому може бути рекомендована для реалізації в освітньому процесі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника».

Рецензент:

доктор педагогічних наук,
професор, завідувачка відділу
навчання української мови та літератури
Інституту педагогіки НАПН України

Handwritten signature of N.B. Golub
Голуб Н.Б.

Н.Б. Голуб

ВІДГУК

зовнішнього рецензента – доктора педагогічних наук, професора кафедри української і зарубіжної літератури та методики навчання ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» Токмань Ганни Леонідівни на освітньо-професійну програму «Українська мова і література» підготовки бакалаврів філології зі спеціальності 014 Середня освіта у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Сьогоднішня реформа освіти в Україні неможлива без урахування зрослих педагогічних вимог у підготовці різнопрофільних учительських кадрів для середніх шкіл. Адже нині, як переконує освітня система, доволі запитуваними на ринку праці є спеціалісти, які здатні демонструвати належні особистісні якості в ситуаціях професійного спілкування, всіляко мобілізуючи для цього знання з відповідного фаху і методики його забезпечення в освітньо-педагогічному просторі. Тож якщо мовити про конкретну професійну програму «Українська мова та література» підготовки бакалаврів філології зі спеціальності 014 Середня освіта у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», то вона її розробниками спрямовувалася, власне, у русло теперішніх освітніх реформ в Україні. Відтак перед учителем української мови та літератури в нинішній шкільній системі стоять завдання не лише бездоганного володіння своїми фаховими і педагогічними навичками, а й постійного набуття досвіду (поглиблення і розширення його за рахунок новітніх технологій і методик навчання), практичного (мобільного і креативного) застосування його на уроках (і в позаурочний час) з української мови та літератури. Саме ці компетентності передбачені в освітньо-професійній програмі «Українська мова і література» підготовки бакалаврів філології зі спеціальності 014 Середня освіта.

Треба відзначити також, що в сучасних освітньо-професійних умовах і в зрослих вимогах до підготовки учительських кадрів для середньої школи важливого значення набуває потреба у вихованні зрілої молодої людини, у виробленні в неї здатності розв'язувати складні завдання в процесі виконання професійних обов'язків, що передбачає застосування таких навичок, як робота в команді та здатність до самостійного прийняття рішень, до критики і самокритики, прагнення до самовдосконалення у професійному та особистісному аспектах. Ці вимоги, цілі і задачі відбито у відповідних розділах програми. Загалом послідовність вивчення, перелік та обсяг обов'язкових і вибіркових дисциплін, план та графік навчального процесу цілковито відповідають структурно-логічній схемі освітньо-професійної програми «Українська мова і література» підготовки здобувачів бакалаврського рівня освіти спеціальності 014 Середня освіта. І ще на одній присутній рисі рецензованої освітньої програми варто зупинитися: теоретичні аспекти і практичні механізми, описані в ній, спрямовані на формування

інтелектуальної еліти, яка є гнучкою, мобільною, зорієнтованою на розбудову діалогу зі світовою спільнотою з метою реалізації предметно-фахових завдань в умовах зовнішніх і внутрішніх чинників та динаміки їх появи в освітньому, зокрема в шкільному, просторі України.

З проведеного аналізу випливає такий висновок: освітньо-професійна програма «Українська мова і література» підготовки бакалаврів зі спеціальності 014 Середня освіта у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» за своїми базовими параметрами відповідає вимогам вищої освіти України з вказаної спеціальності і дозволяє рекомендувати її до впровадження.

Доктор педагогічних наук, професор
кафедри української і зарубіжної літератури
та методики навчання ДВНЗ «Перечеслав-Хмельницький
державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

Підпис: Г.Л. Токмань
Засвідчую:
Нач. ВК [Signature]

ІВАНО - ФРАНКІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ ТА НАУКИ

76000, м. Івано-Франківськ, вул. Кардинала Любомира Гузара, 15, тел./факс (0342) 52-23-93, 53-56-69,
e-mail: if.osvita.mvk@gmail.com код ЄДРПОУ 40312499

23.01.2020 № 51/48-15/23в

Рецензія

зовнішнього стейкхолдера на освітньо-професійну програму спеціальності «Українська мова і література бакалаврського рівня спеціальність 014 Середня освіта галузь знань 01 Освіта/Педагогіка» Факультету філології ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Провідними спеціалістами Департаменту освіти та науки Івано-Франківської міської ради скрупульозно вичитана і належно прорецензована освітньо-професійна програма Факультету філології спеціальності «Середня освіта. Українська мова і література» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Вона виявилася професійно змістовно наповненою всіма компонентами, виваженим, цілісним і ефективним документом, що відзначається належним науковим і методичним рівнем і містить відповідні програмні компетентності із урахуванням сучасних вимог та – на перспективу – потреб загальноосвітньої середньої школи як ринку праці і основного працевлаштування випускників Факультету філології.

Освітньо-професійна програма укладена згідно із чинними нормативними документами МОН України, тому відзначається належно проструктурованими і збалансованим розподілом на: 1) цикл обов'язкових дисциплін, 2) цикл професійної підготовки та 3) цикл дисциплін вільного вибору студента.

У освітньо-професійній програмі Факультету філології спеціальності «Середня освіта. Українська мова і література» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» результати навчання передбачають найважливіші складники професійної компетентності, використання набутих знань, умінь і навичок випускників університету на етапі оволодіння майбутньою професією.

Провідні спеціалісти Департаменту освіти та науки Івано-Франківської міської ради зробили висновок, що освітньо-професійна програма спеціальності «Українська мова і література бакалаврський рівень спеціальність 014 Середня освіта галузь знань 01 Освіта/Педагогіка» Факультету філології ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» виразно спрямована на підготовку висококваліфікованих і конкурентоспроможних учителів спеціальності «Українська мова і література» і є важливим та ефективним інструментом у процесі навчання студентів.

Директор Департаменту освіти та науки

І.Максимчук

РЕЦЕНЗІЯ

зовнішнього стейкхолдера «Управління державної служби якості освіти в Івано-Франківській області» на освітньо-професійну програму «Українська мова та література» підготовки бакалаврів-філологів зі спеціальності 014 Середня освіта галузь знань 01 Освіта/Педагогіка у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Не помилюся, коли скажу, що пріоритетним завданням сучасних освітніх провайдерів є створення сприятливих умов для підготовки висококваліфікованих кадрів відповідних галузей. Їх діяльність забезпечуватиме формування професійно потужного ресурсу задля вирішення складних суспільних проблем. І чи не найпродуктивнішим тут постає шлях інноваційних науково-теоретичних підходів та практичних реалізацій як масштабних проектів, так і конкретних фахових заходів, індивідуальних якісних послуг, командних дій і рішень тощо. Власне, до цього спонукає рецензована освітньо-професійна програма «Українська мова та література» підготовки бакалаврів-філологів зі спеціальності 014 Середня освіта у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Тому якщо оцінювати запропоновану для рецензування цю програму з таких позицій, то можемо з певністю сказати, що вона якраз покликана забезпечувати підготовку висококваліфікованих педагогічних кадрів для середньої освіти. Її стратегія й організація, її конкретні цілі, задачі і компетентності спрямовані на формування ерудованого фахівця-філолога, який в сучасному освітньому шкільному просторі здатний до конкурентоспроможності, до швидкого адаптування в різноманітних обставинах та умовах, назагал до постійного самовдосконалення як спеціаліста та особистості. Відтак можемо стверджувати, що рецензована програма належно продумана й усебічно аргументована як у змістовій частині, так і в її структурі.

Мене як спеціаліста відділу інституційного аудиту управління Державної служби якості освіти в Івано-Франківській області, звичайно, насамперед цікавлять механізми підвищення якості підготовки фахівця з української мови та літератури. У програмі доволі успішно зафіксовані новаторські підходи (через систему нормативних курсів, курсів за вибором студента) у визначенні компетентності, у методичному

забезпеченні кожного навчального предмета, у тісному поєднанні здобутих фахових знань з практичною роботою майбутніх освітянських кадрів. І ще на одне мені хотілося б звернути увагу: кожний складник освітньо-професійної програми її розробниками приведений у відповідність до чинних нормативних документів МОН України. Водночас професорсько-викладацький склад кафедри української мови та кафедри української літератури відзначається нестандартним творчим мисленням, креативністю, що й позначилася по суті на всіх складниках освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів української філології з орієнтацією на середню освіту (свідченням цього є програми з окремих мовознавчих і літературознавчих дисциплін, спецкурсів і спецсемініарів, предметів вільного вибору студента). Всі вони належно продумані, добротно проструктуровані і, що найголовніше, доступні студентам – майбутнім бакалаврам.

Висновок: рецензована освітньо-професійна програма «Українська мова та література» підготовки бакалавра філології зі спеціальності 014 Середня освіта галузь знань 01 Освіта/Педагогіка у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» за своїми базовими параметрами відповідає нормам вищої освіти України з вказаної спеціальності і дозволяє рекомендувати її до впровадження.

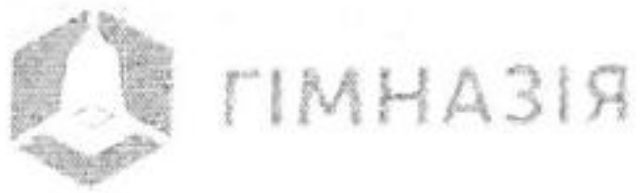
**Заступник начальника управління-
начальник відділу інституційного аудиту
управління Державної служби якості освіти
в Івано-Франківській області**

 Л.С. Касіян

**Начальник управління Державної
служби якості освіти
в Івано-Франківській області**

Г.І. Микитюк

**КАЛУСЬКА ГІМНАЗІЯ ІМЕНІ ДМИТРА БАХМАТЮКА
КАЛУСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

77300 Івано-Франківська область, місто Калуш, вулиця Біласа і Данилишина,15
тел. (03472) 6-62-24 E-mail: gymnaziumkalush@ukr.net
код ЄДРПОУ 20567298

РЕЦЕНЗІЯ

зовнішнього стейкхолдера «Калуська гімназія імені Дмитра Бахматюка» на освітньо-професійну програму «Українська мова та література» підготовки бакалаврів – філологів зі спеціальності 014 Середня освіта у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Упродовж багатьох років тісна співпраця між Калуською гімназією імені Дмитра Бахматюка та Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника активно спрямовується у русло підготовки нових поколінь освітянських кадрів на рівні бакалавра, магістра і доктора. Пріоритетним тут є здобуття кваліфікації філолога, зокрема вчителя української мови та літератури. Спеціалістів такого профілю у гімназії чи не найбільше, багато з них, до речі, закінчили навчання на філологічному факультеті івано-франківського вишу (колись педінституту, нині – університету). Відтак Калуська гімназія з цікавістю та відповідальністю поставилася до рецензування освітньо-професійної програми «Українська мова та література» бакалаврського рівня зі спеціальності 014 Середня освіта.

При докладному знайомстві зі змістовим її наповненням, зі структурою розміщеного у ній матеріалу впадають у вічі насамперед її задачі, компетентності, цілі, що вибудовані її розробниками з кафедр української мови та української літератури у відповідності до вимог ринку праці, із урахуванням сучасних освітньо-педагогічних запитів середньої школи. Врешті, розробники групували програмні параметри на основі нормативних документів, зокрема законів про

освіту в Україні, в яких передбачено розподіл на цикли обов'язкових дисциплін, цикл професійної підготовки та цикл дисциплін вільного вибору студента.

Для мене як роботодавця особливе зацікавлення, звісно, викликає саме цикл професійної підготовки майбутнього бакалавра філології, знавця української мови та літератури, здатного ефективно працювати з інформацією та масивом фахового й освітньо-педагогічного матеріалу, добираючи їх з різних джерел у такій системній послідовності – пошуки, впорядкування, класифікування й синтезування. Звідси зафіксовані в програмі блоки нормативних дисциплін і дисциплін вільного вибору студентом, які мають таку мотиваційну спрямованість і зосереджені на підготовці та вмінні майбутніми вчителями здійснювати лінгвістичний та літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів, художніх творів не лише національного, а й світового письменства.

Важливо, що в рецензованій освітньо-професійній програмі результати навчання корелюються зі складниками професійної компетентності, котра передбачає ефективне використання набутих лінгвістичних і літературознавчих знань у навчально-виховній практиці, правильність добору потрібних стратегій у фаховій підготовці майбутніх бакалаврів-філологів, коректність й логічність формулювання власних думок відповідно до комунікативних інтенцій тощо. Загалом організація освітньо-професійної програми «Українська мова та література» підготовки бакалавра зі спеціальності 014 Середня освіта спрямована на формування фахово зрілого, конкурентно-спроможного учителя-філолога, здатного мобільно відгукуватися на сучасні виклики як ринку праці, так і на суспільно-гуманітаристські явища й адаптуватися до різних умов і особливостей філологічного середовища. Зважаючи на це, у програмі систематизовані й класифіковані такі компетентності, що цілком очевидно позначатимуться на досягненні результатів, спроможних задовільнити сучасні попити на вчительську професію.

Отже, освітньо-професійна програма «Українська мова та література» підготовки бакалаврів-філологів зі спеціальності 014 Середня освіта у ДВНЗ Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» відповідає сучасним вимогам освіти у середній та вищій школах, має чітке спрямування на підготовку висококваліфікованого спеціаліста і педагога. Тому вона може бути рекомендованою до впровадження.

**Директор Калуської гімназії
ім. Дмитра Бахматюка**

О.Т. Табачук

РЕЦЕНЗІЯ

зовнішнього стейкхолдера «Богородчанська ЗОШ №2» на освітньо-професійну програму «Українська мова та література» підготовки бакалаврів філології зі спеціальності 014 Середня освіта галузь знань 01 Освіта/Педагогіка у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Одразу зазначу, що мене як потенційного роботодавця і колишню випускницю філологічного факультету цього вишу приємно вразила розроблена випусковими кафедрами з української філології освітньо-професійна програма «Українська мова та література» для підготовки бакалаврів філології зі спеціальності 014 Середня освіта. Відчувається, що вона готувалася не поспіхом, а послідовно і продумано, після консультацій із науковцями, вчителями-методистами та можливими роботодавцями, які у своїх висновках, заувагах і побажаннях підтвердили потребу в підготовці фахівців саме такої спеціалізації для сучасної школи.

Якщо ж конкретизувати оцінку цієї освітньо-професійної програми, то передовсім варто звернути увагу на продумані й добре виписані програмні компетентності, кожен пункт яких відбиває нинішні вимоги ринку праці, сьогоденні потреби шкільної освіти. При цьому впадає у вічі система компонентів програми, яка має послідовність і мотиваційність у загальній подачі змістового матеріалу. Так, починається вона із опису профілю програми, в якому міститься розгорнута інформація щодо її наповнення, її характеристика, налаштованість випускників-бакалаврів до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання. Після цього подано програмні компетентності, програмні результати, ресурсне забезпечення в реалізації програми, академічну мобільність. В логічній послідовності перераховано компоненти програми, запропоновано форму атестації здобувачів вищої освіти – бакалаврів філології для середньої школи. І вже як завершення структури цієї програми - її розробники подали матрицю відповідностей програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми, а також матрицю забезпечення результатів навчання відповідним компонентам цієї програми.

При цьому треба відзначити, що окреслені програмні результати навчання явно корелюють із програмними компетентностями, що робить таку програму мобільною й ефективною у процесі навчання майбутніх бакалаврів філологічного фаху для середньої освіти. Та й загалом, судячи із запропонованих і зафіксованих у програмі фахових компетентностей, можна зробити посутній висновок: вони мають практичний характер і можуть бути використані у професійній діяльності вчителів української мови та літератури. І насамкінець: рецензована освітньо-професійна програма з підготовки кваліфікованих кадрів для середньої освіти охоплює цілий блок навчальних предметів – нормативних і за вільним вибором студента. Вона відзначається продуманим розподілом аудиторного часу і самостійної роботи, обґрунтованим здійсненням контрольних перевірок, аргументацією оцінювання, доречними методичними порадами і виваженими методологічними підходами.

Загалом навчальний план підготовки бакалаврів освітньо-професійної програми «Українська мова та література» зі спеціальності 014 Середня освіта галузь знань 01 Освіта/Педагогіка повністю відповідає завданням освітньо-професійної програми і покликана сприяти забезпеченню відповідності програмних результатів навчання до запитів потенційних роботодавців. Тому вважаю, що рецензована освітньо-професійна програма, розроблена науковцями кафедр української мови та літератури Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, відповідає сучасним освітнім вимогам і заслуговує впровадження з метою підготовки для середньої школи висококваліфікованих фахівців-філологів.

Директор Богородчанської ЗОШ І-ІІІ ст. №2,

Заслужений учитель України

У. М. Битківська

Україна

Ліцей № 23 ім.Романа Гурика
Івано-Франківської міської ради

вул. Г.Мазепи, 90, м.Івано-Франківськ, 76018 тел. 75-09-81, 53-24-95
nvk_school23@ukr.net

№ 560 від 02.12.2019 р

Відгук-рецензія

зовнішнього стейкхолдера ліцею № 23 ім. Романа Гурика Івано-Франківської міської ради на освітньо-професійну програму «Українська мова і література» підготовки бакалаврів філології зі спеціальності 014 Середня освіта спеціалізації 014.01 (українська мова і література) у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Одразу зауважу, що складена програма містить важливий компонент – урахування сьогоденних запитів на ринку праці учителів української мови та літератури. Адже практичні навички, які дістають на заняттях майбутні бакалаври, дають їм усі підстави до педагогічної роботи: не лише у закладах середньої освіти, ліцеях, коледжах, училищах, а також у науково-методичних центрах. Власне для мене як роботодавця ця частина програми з її відгуком на нинішні педагогічно-виробничі запити, з її фаховими компетентностями викликає щонайбільше зацікавлення.

Водночас в аналізі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів філології за спеціальністю 014.01 (українська мова і література) впадає у вічі її насиченість фаховими та педагогічними складниками, причому всі вони без винятку носять практичний характер, зберігаючи добротну теоретико-методичну основу, що передбачає використання професійної підготовки на різних рівнях працевлаштування. У програмі враховані не тільки запити на сьогоденньому ринку праці, не лише фахова готовність майбутніх бакалаврів до практичної роботи, а й стратегія і тактика в удосконаленні нових методик викладання лінгвістичних та літературознавчих дисциплін, проведення позаурочних навчально-методичних заходів в нинішніх ринкових реаліях, в сьогоденніх вимогах до вдосконалення (повсякчасного) педагогічної майстерності.

Важливою, на мій погляд, є зафіксована у рецензованій навчальній програмі можливість самостійного вибору студентами дисциплін відповідно до їх уподобань і потреб ринку праці (скажімо, «Орфографічний практикум

української мови», «Сучасний український літературний процес на Прикарпатті», «Нові правописні норми в шкільному курсі української мови», «Синтез мистецтв в українській літературі для старшокласників»). Передбачено також курс «Сучасні інформаційні технології», що покликані формувати якості фахівця, який, володіючи іноземними мовами, здатний осягнути сучасні комп'ютерні технології. а це, погодьмося, є надзвичайно важливим і потрібним для педагога-освітянина, який бере участь у модернізації діяльності територіальних громад, їхнього розвитку в умовах децентралізації.

Я переконаний, що освітньо-професійна програма «Українська мова і література» підготовки бакалаврів за спеціальністю 014 Середня освіта спеціалізації 014.01 (українська мова та література) у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» повністю спрямована на підготовку висококваліфікованих спеціалістів-філологів. Це засвідчує корпус учителів української мови та літератури (випускників факультету філології університету різних років), які працюють у ліцеї № 23 ім. Романа Гурика Івано-Франківської міської ради.

Отже, підсумовуючи, можемо зробити висновок: рецензована освітньо-професійна програма «Українська мова і література» підготовки бакалаврів філології спеціальності 014 Середня освіта спеціалізації 014.01 (українська мова і література) у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» відповідає сучасним освітнім і педагогічним вимогам та сприяє забезпеченню результатів навчання до запитів потенційних роботодавців.

Директор ліцею № 23

М. Д. Василик